

Kako započeti poduzetničku djelatnost

**Pravni okvir osnivanja i oblici
trgovačkih društava, način
registracije i pokretanja poslovne
aktivnosti, djelatnosti za koje je
potrebno odobrenje prije
upisa u trgovački registar...**

HRVATSKA
GOSPODARSKA
KOMORA

Zagreb, srpanj 2004.

Kako započeti

poduzetničku djelatnost

HRVATSKA
GOSPODARSKA
KOMORA

Zagreb, srpanj 2004.

SADRŽAJ

Trgovačka društva	7
Društvo s ograničenom odgovornošću	8
Dioničko društvo	10
Javno trgovačko društvo	14
Komanditno društvo	15
Gospodarsko interesno udruženje	16
Podružnica	17
Pokretanje poslovne aktivnosti	19
Predstavništvo	24
Obrt	26
Trgovac pojedinac	27
Posebne sektorske dozvole	28
Važne institucije i ministarstva	36

Pravni okvir za inozemna ulaganja u Hrvatskoj postavljen je tako da se ne pravi razlika između domaćih i inozemnih ulaganja. Sve ono što je moguće u odnosima domaćih ulagača, moguće je i kada kapital ulažu stranci.

Inozemni ulagač stječe pravo i na dodatna jamstva, kakva se ne daju domaćem ulagaču. Hrvatskim Ustavom utvrđeno je da se prava stečena ulaganjem kapitala neće umanjivati zakonom ili drugim pravnim aktima te se osigurava slobodno iznošenje dobiti i uložena kapitala iz zemlje po prestanku ulaganja nakon podmirivanja svih zakonskih obveza.

Kada inozemni ulagač osniva ili sudjeluje u osnivanju trgovačkih društava u Hrvatskoj, stječe prava i preuzima obveze pod istim uvjetima i ima isti položaj kao i domaći ulagač, pod uvjetom uzajamnosti koja se pretpostavlja.

Stranci mogu u Hrvatskoj uložiti kapital:

- *na ugovornoj osnovi*
- *u trgovačko društvo*
- *u banku ili osiguranje*
- *otvoriti obrt ili djelovati kao trgovci pojedinci*
- *dobiti koncesiju za gospodarsko korištenje prirodnih bogatstava i drugih dobara od interesa za Hrvatsku*
- *sudjelovati u poslovima B.O.T. (Build-Operate-Transfer) i B.O.O.T. (Build-Own-Operate-Transfer).*

I. TRGOVAČKA DRUŠTVA

Trgovačko je društvo pravna osoba čiji su osnivanje i ustroj uređeni Zakonom o trgovačkim društvima. Upis društva u sudski registar uređen je Zakonom o sudskom registru i Pravilnikom o načinu upisa u sudski registar. Prema Zakonu, u Hrvatskoj se može osnovati društvo kapitala ili društvo osoba.

Društvo kapitala:

- društvo s ograničenom odgovornošću
- dioničko društvo
- gospodarsko interesno udruženje

Društvo osoba:

- javno trgovačko društvo
- komanditno društvo

Zakonom se uređuje i pitanje osnivanja podružnice te položaj trgovca pojedinca.

Pri osnivanju za sve oblike trgovačkih društava vrijede neka opća načela:

Osnivači

Trgovačko društvo može osnovati svaka domaća ili strana pravna ili fizička osoba.

Pravna osobnost trgovačkih društava

Sva trgovačka društva pravne su osobe. Pravnu osobnost društvo stječe upisom u sudski registar.

Odgovornost za obveze društva

Trgovačko društvo odgovara za

svoje obveze cijelom svojom imovinom. Članovi društva s ograničenom odgovornošću i dioničari dioničkog društva ne odgovaraju za obveze društva osim kada je to određeno Zakonom o trgovačkim društvima.

Članovi javnog trgovačkog društva i komplementari u komanditnom društvu odgovaraju za obveze društva osobno, solidarno i neograničeno cijelom svojom imovinom.

Tvrtka

Tvrtka je ime pod kojim trgovačko društvo posluje i pod kojim sudjeluje u pravnom prometu. Tvrtka društva mora se jasno razlikovati od tvrtke drugoga društva upisane u sudski registar kod istog registarskog suda. Tvrtka društva mora uz naznaku kojom se поближе obilježava ime društva sadržavati naznaku predmeta poslovanja društva. Tvrtka trgovačkog društva mora biti na hrvatskom jeziku, a može sadržavati pojedine strane riječi ako one čine ime odnosno tvrtku člana društva, ili robni ili uslužni žig člana odnosno njegova društva registriranog u Hrvatskoj, ili ako su uobičajene u hrvatskom jeziku. Tvrtka se može upisati u sudski registar i u prijevodu na jedan ili više stranih jezika. Za korištenje riječi Hrvatska ili bilo koje izvedenice te riječi u nazivu društva potrebna je posebna suglasnost Ministarstva pravosuđa.

Tvrtku i skraćenu tvrtku društvo je dužno koristiti u obliku i sadr-

žaju u kojemu je upisana u sudski registar. Na poslovnom papiru trgovca (pismima, računima i dr.) moraju se otisnuti njegova tvrtka, sjedište, sud kod kojega je upisan u sudski registar i broj pod kojim je to učinjeno te tvrtka i sjedište institucije kod koje drži račun i broj toga računa.

Predmet poslovanja

Predmet poslovanja trgovačkog društva može biti obavljanje svake dopuštene djelatnosti. Predmet poslovanja društva utvrđuje se izjavom o osnivanju društva ili društvenim ugovorom odnosno statutom društva i upisuje se u sudski registar naznakom djelatnosti koje ga čine prema Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti. Ako je za pojedine djelatnosti zakonom propisano da se mogu obavljati samo na temelju suglasnosti, dozvole ili drugog akta državnog tijela ili neke institucije, upis te djelatnosti u sud-

ski registar provest će se samo na temelju prethodne suglasnosti ili dozvole tog tijela ili institucije.

Sjedište

Sjedište društva je mjesto u kojemu je uprava društva i odakle se upravlja poslovima društva te je određeno izjavom o osnivanju društva ili društvenim ugovorom odnosno statutom društva. Društvo može imati samo jedno sjedište, koje se upisuje u sudski registar.

Zastupanje

Ovlasti za zastupanje društva po zakonu imaju osobe koje su za pojedini oblik toga društva određene Zakonom o trgovačkim društvima. Osobe koje zastupaju društvo te ograničenja njihove ovlasti ako djeluju prema trećim osobama upisuju se u sudski registar. Zakon razlikuje zastupnike po zakonu, zastupnike po punomoći, punomoćnike po zaposlenju te prokuru.

OBLICI TRGOVAČKIH DRUŠTAVA

DRUŠTVO S OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU (d.o.o.)

Društvo s ograničenom odgovornošću najčešći je oblik trgovačkog društva u Hrvatskoj. Društvo s ograničenom odgovornošću trgovačko je društvo u koje jedna ili više pravnih ili fizičkih osoba ulažu temeljne uloge s kojima sudjeluju u unaprijed ugovorenom temeljnom kapitalu. Temeljni ulogi ne

moraju biti jednaki. Nijedan osnivač ne može pri osnivanju preuzeti više temeljnih uloga, ali ih kasnije može steći. Poslovni udjeli ne mogu se izraziti u vrijednosnim papirima.

Osnivači

Članovi društva mogu biti pravne i fizičke osobe, domaće i ino-

zemne. Društvo može osnovati i biti njegovim članom i samo jedna osoba.

Društvo s ograničenom odgovornošću pravna je osoba koja pravnu osobnost stječe trenutkom upisa u sudski registar. Imovina društva strogo je odijeljena od imovine članova društva. Društvo za svoje obveze odgovara cijelom svojom imovinom. Članovi društva ne odgovaraju za obveze društva. Iznimno može doći do odgovornosti članova za obveze društva ako zloropotrebljavaju okolnost da za obveze društva načelno ne odgovaraju.

Temeljni kapital

Temeljni kapital društva s ograničenom odgovornošću mora biti izražen u valuti Republike Hrvatske - kunama. Najniži iznos temeljnoga kapitala ne može biti manji od 20.000 kuna. Temeljni ulog mora biti izražen cijelim brojem koji je višekratnik broja sto. Zbroj temeljnih uloga mora odgovarati iznosu temeljnoga kapitala društva. Prije upisa društva u sudski registar svaki osnivač mora uplatiti najmanje četvrtinu temeljnog uloga koji uplaćuje u novcu, s tim da ukupni iznos svih uplata u novcu ne može biti manji od 10.000 kuna, odnosno najmanje polovina temeljnoga kapitala mora se uplatiti u novcu. Temeljni ulog može se unijeti ulaganjem stvari i prava, te se mora u cijelosti unijeti prije upisa društva u sudski registar. Novčani ulogi uplaćuju se na račun društva kod financijske institucije u Hrvatskoj.

Način osnivanja društva

Društvo s ograničenom odgovornošću osniva se na temelju društvenog ugovora koji moraju potpisati svi osnivači, a sklapa se u obliku javnobilježničke isprave. Ako društvo osniva samo jedna osoba, društvo se osniva na temelju izjave o osnivanju koju u obliku javnobilježničkog akta daje osnivač društva.

Društveni ugovor odnosno izjava o osnivanju mora sadržavati:

- ime, prezime odnosno tvrtku te prebivalište odnosno sjedište osnivača ako je osnivač fizička osoba i njezin JMBG
- tvrtku i sjedište društva
- predmet poslovanja društva
- ukupni iznos temeljnoga kapitala
- iznos svakoga pojedinačnoga temeljnog uloga osnivača (ako je ulog u stvarima ili pravima, potreban je njihov detaljni opis i njihova vrijednost)
- naznaku osniva li se društvo na određeno ili na neodređeno vrijeme
- prava i obveze koje članovi imaju prema društvu, pored obveze uplate uloga, kao i prava i obveze društva prema osnivačima

Skup prava i obveza svakog pojedinog člana predstavlja njegov poslovni udio u društvu. Poslovni udjeli članova u pravilu se određuju prema veličini preuzetoga temeljnog uloga.

Troškovi osnivanja

Osnivačima se ne može iz temeljnoga kapitala isplatiti naknada troškova za pripremne radnje ili za osnivanje društva, a posebno nije dopušteno da se iznos tih troškova pribroji tome kapitalu kao ulog. Naknada troškova za osnivanje društva može se odobriti samo do visine najviše naknade utvrđene društvenim ugovorom. Ako nije drukčije ugovoreno, osnivači snose troškove osnivanja društva razmjerno svojim temeljnim ulozima.

Tijela društva

Obvezatna tijela društva su uprava i skupština društva. *Uprava društva* može se sastojati od jednog ili više članova (direktora). Član uprave može biti i strani državljanin. Članove uprave imenuju i opozivaju članovi društva. Ovlasti uprave su vođenje poslova društva, zastupanje društva, uredno vođenje poslovnih knjiga društva, izrada financijskih izvješća te vođenje knjige poslovnih udjela društva.

Nadzorni odbor obvezatno je ti-

jelo samo ako je prosječan broj zaposlenih u godini veći od 300, ako je to za društvo koje obavlja određenu djelatnost određeno posebnim zakonom, ili ako je temeljni kapital društva veći od 600.000 kuna i ima više od 50 članova, ili ako društvo jedinstveno vodi dionička društva i društva s ograničenom odgovornošću koja moraju imati nadzorni odbor, ili ako je društvo komplementar u komanditnom društvu, a prosječni broj zaposlenih u društvu i komanditnom društvu zajedno je veći od 300. Nadzorni odbor mora imati najmanje tri člana, a ako ih ima više, njihov broj mora biti neparan. Član nadzornog odbora može biti i strani državljanin. Članove nadzornog odbora biraju članovi društva.

Skupština društva obvezatno je tijelo društva s ograničenom odgovornošću. Članovi društva na skupštini društva donose odluke za koje su nadležni prema Zakonu o trgovačkim društvima i odredbama društvenog ugovora.

DIONIČKO DRUŠTVO (d.d.)

Dioničko društvo trgovačko je društvo kapitala u kojemu članovi (dioničari) sudjeluju s ulozima u temeljnom kapitalu podijeljenom na dionice. Dioničko društvo može osnovati i samo jedna osoba, odnosno društvo može imati i samo jednog dioničara.

Dioničko društvo je pravna osoba koja pravnu osobnost stječe upisom u sudski registar. Društvo odgovara za svoje obveze svom svojom imovinom. Dioničari ne odgovaraju za obveze društva.

Temeljni akt dioničkog društva je statut. Njime se uređuje unutar-nji ustroj društva.

Temeljni kapital

Temeljni kapital i dionice moraju glasiti na nominalne iznose izražene u valuti Republike Hrvatske. Najniži je iznos temeljnoga kapitala 200.000 kuna. Društvo može izdati dionice s nominalnim iznosom ili dionice bez tog iznosa. Nominalni iznos dionice ne može biti manji od 10 kuna. Nominalni iznosi dionica koji su veći od nominalnog iznosa moraju glasiti na iznose koji su višekratnici 10 kuna. Udio u temeljnom kapitalu određuje se kod dionica s nominalnim iznosom odnosom njihova nominalnog iznosa i nominalnog iznosa toga kapitala, a kod dionica bez nominalnog iznosa brojem dionica.

Dionice mogu glasiti na donositelja ili na ime. Prijenos dionica načelno je slobodan. Dionice na donositelja prenose se predajom, a dionice koje glase na ime prenose se indosamentom ili ustupom (cesijom).

Po sadržaju prava koje daju, dionice mogu biti redovne i povlaštene. *Redovne dionice* daju imatelju pravo glasa u glavnoj skupštini društva, pravo na isplatu dividende i pravo na isplatu dijela ostatka stečajne mase.

Povlaštene dionice daju imatelju određena povlaštena prava, kao primjerice pravo na dividendu u unaprijed utvrđenom iznosu ili u postotku od nominalnog iznosa dionice, pravo prednosti pri isplati dividende, isplati ostatka stečajne mase i druga prava u skladu sa zakonom i statutom društva.

Način osnivanja društva

Zakonom o trgovačkim društvima predviđeno je simultano i sukcesivno osnivanje dioničkog društva. Osnivači društva su dioničari koji prihvate statut.

Dioničko društvo osniva se *simultano* tako da:

- osnivači društva preuzmu sve dionice društva i o tome daju izjavu kod javnog bilježnika
- prihvate i potpišu statut te o tome daju izjavu kod javnog bilježnika
- daju izjavu kod javnog bilježnika da osnivaju dioničko društvo

Dioničko društvo osniva se *sukcesivno* tako da:

- osnivači prihvate statut
- preuzmu dio dionica
- upute javni poziv za upis preostalog dijela dionica, pa se one upisuju na osnovi tog poziva

Rok za upis ne može biti dulji od tri mjeseca od početka roka za upis. Ako u tom roku ne budu upisane i u skladu s javnim pozivom uplaćene sve dionice, osnivači društva mogu u roku od petnaest dana sami upisati ili preuzeti sve neupisane dionice. Ne učine li to, smatra se da osnivanje društva nije uspjelo i osnivači će pozvati upisnike dionica da u roku od petnaest dana podignu svoje uplate.

Ako sve dionice budu upisane, osnivači moraju u roku od petnaest dana od proteka roka za upis rasporediti upisane dionice njihovim

upisnicima i sazvati osnivačku skupštinu društva.

Dionice se uplaćuju novcem, ulaganjem stvari ili imovinskih prava kojima se može utvrditi imovinska vrijednost. Ako se uloži uplaćuju u novcu, prije upisa društva u sudski registar mora se uplatiti najmanje četvrtina nominalnog iznosa svake dionice, a ako se dionica izdaje iznad nominalnog iznosa, mora se uplatiti i cijeli iznos koji prelazi nominalni iznos dionice.

Ako se dionica uplaćuje dijelom u novcu, a dijelom ulogom stvari odnosno prava, prije upisa društva u sudski registar mora se u potpunosti uplatiti i onaj dio koji se ne uplaćuje ulaganjem stvari ili prava. Ako se uloži uplaćuju u novcu, on se uplaćuje na privremeni račun otvoren kod ovlaštene pravne osobe koja obavlja poslove platnog prometa.

Prije upisa društva u sudski registar ulog u stvarima i pravima mora se unijeti u cjelini. Ako se ulaganje stvari i prava sastoji u preuzimanju obveze da se neka stvar prenese društvu, to se mora ispuniti u roku od pet godina od upisa društva u sudski registar. Svi se uloži moraju unijeti u društvo tako da društvo njima može slobodno raspolagati.

Osnivači moraju kod javnog bilježnika dati izjavu kojom imenuju prvi nadzorni odbor društva i revizora za prvu poslovnu godinu. Nakon toga nadzorni odbor donosi odluku kojom imenuje članove uprave.

Osnivači zatim podnose prvi iz-

vještaj o provedenom osnivanju te nakon toga članovi uprave i nadzornog odbora provjeravaju provedeno osnivanje. Kada je cijeli taj postupak dovršen, članovi uprave i nadzornog odbora podnose sudu prijavu za upis društva u sudski registar.

Prijava sadržava podatke o:

- tvrtki, sjedištu i predmetu poslovanja društva
- članovima društva (ime i prezime, jedinstveni matični broj građana odnosno za strance broj putovnice i država koja je putovnicu izdala, prebivalište odnosno tvrtka i sjedište)
- osobama ovlaštenima za zastupanje društva i njihove ovlasti
- pravno ustrojstveni oblik
- datum prihvaćanja društvenog ugovora
- ako se subjekt osniva na neodređeno vrijeme, vrijeme njegova trajanja
- razlog za prestanak društva

Prijava mora sadržavati i podatke o:

- visini temeljnoga ili odobrenoga kapitala
- iznosu za koji su izdane dionice
- ukupnom iznosu uplate za izdane dionice i u čemu su one uplaćene
- izjavu članova uprave da su upoznati s obvezom izvješćivanja suda i da je riječ

- o osobama koje mogu biti članovi uprave
- podatke o članovima uprave i nadzornog odbora

Uz navedene podatke prijavi se prilažu:

- statut društva i isprave na osnovi kojih je statut prihvaćen te isprave na osnovi kojih su osnivači preuzeli dionice
- ako se u osnivanju daje posebna pogodnost ili se ulaže odnosno preuzima stvar ili pravo, ugovori kojima se to utvrđuje i provodi
- dokaz o uplaćenom iznosu, ulogu stvari i prava i o tome da društvo može njima slobodno raspolagati
- obračun troškova osnivanja u kojemu se iskazuju pojedine stavke i ukupnost troškova
- isprave o imenovanju uprave i nadzornog odbora
- izvješća o osnivanju i reviziji osnivanja s dokumentacijom koja im je priložena
- dozvola državnog tijela ili institucije, ako se traži za odredbu o predmetu poslovanja društva ili za neku drugu odredbu statuta
- izjava ovjerena od javnog bilježnika da ni članovi društva, ni društva u kojima imaju udjele ili dionice nemaju nepodmirene dospjele obveze te potvrdu ovlaštene pravne osobe koja obavlja poslove platnog prometa da ni članovi ni društvo u kojem

imaju dionice ili udjele nema na računima evidentiran nepodmireni nalog za plaćanje, kao i potvrde Porezne uprave, Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje i Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje da ni članovi ni društvo u kojem imaju udjele ili dionice nemaju prema njima nepodmirene obveze.

Tijela dioničkog društva:

- uprava
- nadzorni odbor
- glavna skupština

Upravu dioničkog društva čini jedna ili više fizičkih osoba (direktori), čiji je broj određen statutom. Ako uprava ima više osoba, jedna od njih se mora imenovati za predsjednika uprave. Barem jedan član uprave društva koje obavlja djelatnost mora biti u radnom odnosu.

Član uprave može biti svaka fizička osoba koja je potpuno poslovno sposobna, osim ako nije kažnjavana za određena kaznena djela za vrijeme od pet godina po pravomoćnosti presude, ni osoba protiv koje je izrečena mjera sigurnosti zabrane obavljanja zanimanja koje je obuhvaćeno predmetom poslovanja društva dok ta zabrana traje. Članovi uprave mogu biti hrvatski ili strani državljani, a imenuje ih nadzorni odbor najdulje na pet godina.

Prava i obveze uprave uključuju:

- vođenje društva
- zastupanje

- pripremu odluka glavne skupštine
- pripremu ugovora
- provođenje odluka glavne skupštine
- izvješćivanje nadzornog odbora o pitanjima koja se odnose na upravljanje društvom

Nadzorni odbor mora imati najmanje tri člana. Njihov broj određuje se statutom i mora biti neparan. Članom može biti i strani državljanin, a nema zapreke da i svi članovi nadzornog odbora budu strane osobe. Članovi nadzornog odbora biraju se na glavnoj skupš-

tini na rok od najviše četiri godine i mogu biti ponovno izabrani.

Nadzorni odbor nadzire vođenje poslova društva i u tome ima pravo uvida u poslovne knjige i svu drugu dokumentaciju društva. O nadzoru podnosi izvještaj glavnoj skupštini.

Glavna skupština je tijelo društva u kojem djeluju dioničari i time ostvaruju svoja prava u stvarima društva. Pravo sudjelovanja u glavnoj skupštini imaju svi dioničari društva.

Nadležnost glavne skupštine određena je statutom. Odluke se u pravilu donose običnom većinom.

JAVNO TRGOVAČKO DRUŠTVO (j.t.d.)

Javno trgovačko društvo jest trgovačko društvo u koje se udružuju dvije ili više osoba radi trajnog obavljanja djelatnosti pod zajedničkom tvrtkom, a svaki član društva odgovara vjerovnicima društva neograničeno i solidarno cijelom svojom imovinom. Član društva ne može bez suglasnosti ostalih članova raspolagati svojim udjelom u društvu.

Osnivači

Član društva može biti svaka fizička i pravna osoba, kako domaća, tako i strana. Svoje međusobne odnose članovi uređuju društvenim ugovorom i u tome im je ostavljena maksimalna sloboda jer se odredbe Zakona o trgovačkim društvima primjenjuju samo ako se neka pitanja društvenim ugovorom ne urede drukčije.

Temeljni kapital

Javno trgovačko društvo nema temeljnoga kapitala. Ako društvenim ugovorom nije drukčije ugovoreno, članovi moraju u društvo unijeti jednake uloge. Ulozi se mogu sastojati od novca, stvari, prava, rada i drugih usluga i dobara.

Vođenje društva povjereno je svim članovima društva. Društvenim ugovorom može se predvidjeti da je samo jedan, ili da su samo neki članovi društva ovlašteni voditi poslove društva. Svaki je član ovlašten zastupati društvo.

Način osnivanja

Javno trgovačko društvo osniva se tako da se sklopi društveni ugovor koji ne mora biti sastavljen u obliku javnobilježničke isprave. Nakon toga se podnosi prijava za upis društva u sudski registar, koja

mora biti ovjerena kod javnog bilježnika.

Prijava za upis u sudski registar sadrži podatke o:

- tvrtki, sjedištu i predmetu poslovanja društva
- članovima društva (ime, prezime i prebivalište odnosno tvrtku i sjedište svakog člana društva)
- osobama ovlaštenima za zastupanje društva i njihove ovlasti
- pravno ustrojstveni oblik
- datum prihvaćanja društvenog ugovora
- ako se subjekt osniva na neodređeno vrijeme, vrijeme njegova trajanja
- razlog za prestanak društva

Prijavi se prilaže:

- ugovor o osnivanju društva
- popis članova društva
- izjava ovjerena od javnog bilježnika da ni članovi društva, ni društva u kojima imaju udjele ili dionice nemaju nepodmirene dospelje obveze
- potvrda ovlaštene pravne osobe koja obavlja poslove

platnog prometa, da ni članovi ni društvo u kojem imaju udjele ili dionice nema na računu evidentiran nepodmireni nalog za plaćanje

- potvrde Porezne uprave, Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje i Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje da ni članovi ni društvo u kojem imaju udjele ili dionice nema prema njima nepodmirene obveze

Izjava ovjerena od javnog bilježnika mora sadržavati i podatke o svim računima koje osnivač ima i pravnim osobama kod kojih se ti računi vode te popis svih društava u kojima osnivač odnosno osnivači zajedno imaju više od 50 posto udjela ili dionica, kao i podatke o svim računima tih društava i pravnim osobama kod kojih se ti računi vode te potvrde Porezne uprave, Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje i Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje za ta društva.

Isprave se podnose u izvorniku, ovjerenom prijepisu ili ovjerenoj kopiji te u pravilu ne smiju biti starije od godine dana.

KOMANDITNO DRUŠTVO (k.d.)

Komanditno je društvo trgovačko društvo u koje se udružuju dvije ili više osoba radi trajnog obavljanja djelatnosti pod zajedničkom tvrtkom, od kojih najmanje jedna

odgovara za obveze društva neograničeno i solidarno cijelom svojom imovinom (komplementar), a najmanje jedna odgovara za obveze društva samo do iznosa odre-

đenog imovinskog uloga u društvo (komanditor).

Osnivači

Članovi komanditnog društva mogu biti fizičke i pravne osobe, domaće i strane. Komanditno je društvo pravna osoba koja pravnu osobnost stječe upisom u sudski registar.

Temeljni kapital

Komanditno društvo nema temeljnoga kapitala.

Način osnivanja

Društvo se osniva ugovorom o osnivanju (društveni ugovor) koji ne mora biti sastavljen u obliku javnobilježničke isprave. U njemu se moraju odrediti osobe koje u društvu imaju položaj komplementara odnosno komanditora.

Prijava za upis društva u sudski registar sadržava podatke o:

- tvrtki, sjedištu i predmetu poslovanja društva
- članovima društva (ime, prezime i prebivalište odnosno tvrtku i sjedište)
- podatke o komanditorima
- visinu ugovorenog i uplaćenog uloga svakog od njih
- osobama ovlaštenima za zastupanje društva i njihove ovlasti
- pravno ustrojstveni oblik
- datum prihvaćanja društvenog ugovora
- ako se subjekt osniva na neodređeno vrijeme, vrijeme njegova trajanja
- razlog za prestanak društva

Vođenje poslova društva i zastupanje društva povjereno je komplementarima.

GOSPODARSKO INTERESNO UDRUŽENJE (GIU)

Gospodarsko interesno udruženje pravna je osoba koju osnivaju dvije ili više fizičkih i pravnih osoba da bi olakšale i promicale obavljanje gospodarskih djelatnosti koje čine predmete njihovog poslovanja, ali tako da ta pravna osoba za sebe ne stječe dobit.

Temeljni kapital

Udruženje se osniva bez temeljnoga kapitala, a prava članova ne mogu se izraziti vrijednosnim pa-

pirima. Djelatnost udruženja mora biti u vezi s gospodarskim djelatnostima njegovih članova kao pomoćna djelatnost njihovim djelatnostima.

Način osnivanja

Gospodarsko udruženje se osniva sklapanjem ugovora o osnivanju udruženja koji mora biti sklopljen u obliku javnobilježničke isprave. Ugovor sadrži sljedeće podatke:

- tvrtku, sjedište i predmet poslovanja udruženja
- naznaku članova udruženja
- vrijeme trajanja udruženja ako se ne osniva na neodređeno vrijeme

Udruženje se upisuje u sudski registar i time stječe pravnu osobnost. Prijavu za upis podnose svi

članovi nove uprave udruženja.

Za obveze udruženja, uza samo udruženje, supsidijarno odgovaraju i članovi i to neograničeno cijelom svojom imovinom. Poslove udruženja vodi i društvo zastupa uprava udruženja koja se može sastojati od jedne ili više fizičkih osoba koje imenuju članovi udruženja.

PODRUŽNICA

Inozemna trgovačka društva i trgovci pojedinci mogu prema hrvatskim propisima obavljati gospodarske djelatnosti osnivanjem podružnice. Na osnivanje i djelovanje podružnica stranih trgovačkih društava primjenjuju se propisi prema kojima podružnice osnivaju domaća društva.

Podružnica nije pravna osoba. Njenim poslovanjem ne nastaju prava i obveze za nju samu, nego ta prava i obveze stječe osnivač podružnice. Podružnica posluje pod svojom tvrtkom i treba pritom navesti svoje sjedište i sjedište osnivača.

Podružnica se osniva:

- posebnom odlukom koju donosi trgovac pojedinac, u skladu s izjavom o osnivanju ili
- posebnom odlukom ovlaštenog tijela trgovačkog društva sukladno s izjavom o osnivanju društva, društvenim ugovorom, odnosno statutom društva

Odluku o osnivanju podružnice mora ovjeriti javni bilježnik.

U odluci o osnivanju podružnice navodi se:

1. tvrtka i sjedište osnivača te tvrtka i sjedište podružnice
2. predmet poslovanja osnivača i djelatnost podružnice
3. ako je osnivač društvo kapitala, visina temeljnoga kapitala i iznos uplaćenih uloga, a ako je osnivač društvo osoba, imena članova društva koji osobno odgovaraju za obveze društva ili trgovca pojedinca
4. ime odnosno imena i prebivalište osoba u podružnici ovlaštenih da u poslovanju podružnice zastupaju osnivača

Podružnice se upisuju u sudski registar suda nadležnog po mjestu sjedišta podružnice.

Za upis podružnice potrebno je prijaviti za upis priložiti u izvorniku i ovjerenom prijevodu na hrvatski jezik:

1. izvadak iz registra u kojem je

upisan osnivač iz kojeg mora biti vidljiv pravni oblik i vrijeme osnivanja inozemnog osnivača podružnice

2. odluku osnivača o osnivanju podružnice
3. ovjereni prijepis izjave o osnivanju po propisima zemlje u kojoj osnivač ima registrirano sjedište (društveni ugovor ili statut osnivača)
4. ovjereni skraćeni financijski izvješće posljednje godine poslovanja osnivača

Registarski sud može odobriti upis ako osnivač dokaže:

- da je valjano osnovan, da postoji u zemlji u kojoj ima registrirano sjedište
- da je za obavljanje poslova u Hrvatskoj odredio osobe ovlaštene za zastupanje koje tamo imaju prebivalište
- da je osobama iz Hrvatske u zemlji osnivača omogućeno osnivanje podružnica pod istim uvjetima pod kojima je to u Hrvatskoj omogućeno i osnivaču

Osnivač je dužan svaku promjenu podataka prijaviti registarskom sudu radi upisa u trgovački registar.

U slučaju osnivanja nekoliko podružnica istog osnivača provodi se postupak osnivanja za svaku podružnicu posebno. U prijavi za upis potrebno je naznačiti koja je glavna, a ostale se mora označiti rednim brojevima. Osnivač je obavezan imenovati jednu ili više osoba u svakoj

podružnici koje su ga ovlaštene zastupati, s tim da može u nekoliko podružnica ovlastiti iste osobe.

S obzirom na to da nisu pravne osobe, podružnice ne mogu samostalno stjecati prava i obveze u pravnom prometu. Sva prava i obveze nastale djelovanjem podružnice preuzima osnivač. U slučaju spora prema trećim osobama, stranka nije podružnica nego društvo ili trgovac pojedinac kome pripada.

Podružnice su dužne voditi poslovne knjige prema propisima koji se primjenjuju u Hrvatskoj, a to su Zakon o računovodstvu, Međunarodni računovodstveni standardi te porezni propisi.

Propisi koji se odnose na osnivanje trgovačkih društava:

- *Zakon o trgovačkim društvima (Narodne novine 111/93, 34/99, 52/00, Odluka Ustavnog suda RH, 118/2003)*
- *Zakon o sudskom registru (Narodne novine 1/95, 57/95, 45/99)*
- *Pravilnik o načinu upisa u sudski registar (Narodne novine 10/95, 101/96, 62/98, 123/2002)*
- *Odluka o načinu i uvjetima za pristup podacima sudskog registra (Narodne novine 138/2002)*
- *Zakon o Nacionalnoj klasifikaciji (Narodne novine 98/94, 4/95)*
- *Odluka o Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti (Narodne novine 13/2003)*

II. POKRETANJE POSLOVNE AKTIVNOSTI

Otvaranje trgovačkog društva u Hrvatskoj zahtijeva registraciju kod Trgovačkog suda, Državnog zavoda za statistiku, Porezne uprave, Carinske uprave (ako trgovačko društvo želi sudjelovati u međunarodnoj razmjeni), Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje i Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje. Uobičajeno je da domaći odvjetnik ili neki drugi pravni zastupnik nadgleda postupak osnivanja društva.

Prije registracije potrebno je provjeriti na trgovačkom sudu je li željeni naziv trgovačkog društva već upisan u sudski registar. Za korištenje riječi Hrvatska ili bilo koje izvedenice te riječi u nazivu društva osnivači moraju dobiti posebnu suglasnost Ministarstva pravosuđa.

Poslovni prostor

Trgovačko društvo mora imati službenu adresu u Hrvatskoj kako bi se uopće moglo registrirati. Pravni zastupnik može privremeno koristiti svoju poslovnu adresu kao adresu društva u registraciji.

Ovjera dokumenata

Svi pravni dokumenti moraju biti ovjereni kod javnog bilježnika. Javni bilježnik je prema hrvatskim propisima privatna osoba s određenim karakteristikama i ovlastima javne osobe s ulogom potvrđivanja i ovjeravanja vjerodostojnosti pojedinih pravnih dokumenata. Trošak ovjere ovisi o visini temeljnoga

kapitala i u prosjeku je 2.500 kuna.

Ovjereni prijevod

Ako je bilo koji dokument na nekom stranom jeziku, mora ga prevesti ovlaštenu prevoditelj na hrvatski jezik. Trošak prijedora ovisi o broju prevedenih stranica.

Bankovni račun društva

Temeljni kapital (20.000 kuna za društvo s ograničenom odgovornošću odnosno 200.000 kuna za dioničko društvo) mora se položiti na račun kod banke, a potvrda o pologu mora se predati pri registraciji društva.

Račune za obavljanje platnog prometa svih pravnih i fizičkih osoba otvaraju i vode banke na osnovi ugovornog odnosa i propisa (Zakon o platnom prometu u zemlji, Narodne novine 117/01). Poslovni subjekt može imati otvorene račune kod više banaka, prema svom izboru. Kod jedne banke može se imati otvoren samo jedan račun za redovno poslovanje, po jedan račun za svaki organizacijski dio i više računa za posebne namjene. Ako poslovni subjekt ima više od jednog računa za redovito poslovanje, dužan je odrediti na kojem će se računu ostvarivati nalozi za plaćanje zakonskih obveza i javnih prihoda, nalozi za naplatu vrijednosnih papira i instrumenata osiguranja plaćanja te nalozi izvršavanja sudskih odluka i drugih ovršnih isprava te voditi evidencija o neostvarenim naložima za plaćanje.

Prijava za upis u trgovački registar

Za upis u trgovački registar nadležan je registarski sud na čijem je području sjedište subjekta upisa. Postupak za upis u sudski registar pokreće se podnošenjem prijave trgovačkom sudu. Prijava koju je ovjerio javni bilježnik sadrži zahtjev za upis podataka, a podnosi je ovlaštena osoba u dovoljnom broju primjeraka za sud i sudionike.

U prijavi za upis u trgovački registar moraju se navesti:

1. tvrtka, sjedište i predmet poslovanja društva
2. iznos temeljnoga kapitala društva
3. izjava članova uprave da su upoznati s obvezom izvješćivanja suda za slučaj pojavljivanja potrebe
4. imena odnosno tvrtke članova društva, a ako su članovi društva fizičke osobe i njihovi jedinstveni matični brojevi

Uz prijavu se podnose sljedeći prilozi:

1. osnivački akt (društveni ugovor, izjava o osnivanju odluka skupštine i sl.) sa svim prilozi- ma uključujući punomoći punomoćnika, ovjerene kod javnog bilježnika
2. popis članova društva, ili komplementara, ili osnivača s imenom i prezimenom, prebivalištem i JMBG-om, a za strance s brojem putovnice i državom koja ju je izdala odnosno tvrtkom ili nazivom, sjedištem i MBS-om

3. dokaz o uplati sredstava za osnivanje, o predaji stvari ili prava s popisom, identifikacijskim opisom i procjenom, a za nekretnine izvadak iz zemljišnih knjiga
 4. dokaz o određivanju članova uprave određenih za zastupanje s ovlastima u zastupanju ili dokaz o određivanju prokurista i njihovih ovlasti s njihovim ovjerenim potpisima s oznakom JMBG, a za strance brojem putovnice i države koja ju je izdala
 5. ako se osnivanju daje posebna pogodnost ili se ulažu stvari i prava, izvješće revizora o osnivanju i o reviziji osnivanja ako je revizija obavljena
 6. popis osoba ovlaštenih za vođenje poslova društva, njihova imena i prezimena, datum rođenja, JMBG, prebivalište, obujam njihove ovlasti te izjave da prihvaćaju postavljanja ovjerene kod javnog bilježnika
 7. ako društvo ima nadzorni odbor, popis predsjednika i članova odbora s navođenjem datuma rođenja i prebivališta
 8. dozvolu državnog tijela, ako se propisom traži za osnivanje i upis društva u sudski registar
 9. popis članova uprave ovjeren kod javnog bilježnika koji se pohranjuje u sudskom registru
- Prijavi za osnivanje društva, uz propisane isprave, osnivač društva dužan je priložiti izjavu ovjerenu kod javnog bilježnika da ni on ni društvo u kojem ima udjele ili dionice nema nepodmirene dospjele

obveze te potvrdu ovlaštene pravne osobe koja obavlja poslove platnog prometa da ni on ni društvo u kojem ima udjele ili dionice nema na računima evidentiran nepodmireni nalog za plaćanje, kao i potvrde Porezne uprave, Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje i Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, da ni on ni društvo u kojem ima udjele ili dionice nema nepodmirene obveze na osnovi poreza te doprinosa za mirovinsko odnosno zdravstveno osiguranje. Izjava ne smije biti starija od osam dana računajući od dana podnošenja prijave.

Sudski registar je javan i svatko može bez dokazivanja pravnog interesa razgledati podatke upisane u glavnoj knjizi i javne podatke iz zbirke isprava te zahtijevati da mu se izda izvadak ili ovjerena kopija.

Sudske naknade pri upisu društva u trgovački registar ovise o broju djelatnosti za koje se društvo registrira (300 kuna za prijavu i 150 kuna za svaku djelatnost posebno).

Objava registracije trgovačkog društva

Nakon što je obavljen upis u sudski registar, trgovački sud dostavlja *Narodnim novinama i dnevnom tisku* podatke o upisu. Objavljivanje osnivanja u *Narodnim novinama* stoji 810 kuna, a u *dnevnom tisku* 450 kuna.

- Narodne novine – Pretplata, prodaja novina i primanje oglasa, 10000 Zagreb, Ul. kralja Držislava 14, tel.: +385 (1) 45 55 116, 45 55 167, fax: +385 (1) 45 55 217, www.nn.hr

Izrada pečata

Po primitku pozitivnog rješenja o upisu u sudski registar potrebno je izraditi pečat. Uz narudžbu za izradu pečata prilaže se kopija rješenja o upisu u sudski registar. Pečat mora sadržavati naziv društva i broj pod kojim je društvo upisano u sudski registar.

Matični broj

Državnom zavodu za statistiku podnosi se zahtjev da se obavi razvrstavanje po djelatnostima prema Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti odnosno da gospodarski subjekt dobije matični broj i šifru djelatnosti u roku od 15 dana od dana primitka rješenja o upisu u sudski registar. Zahtjevu se prilaže:

1. rješenje o upisu u sudski registar
2. tiskanica RPS-1 (kupuje se u prodavaonicama Narodnih novina)
3. kopija uplatnice o uplati upravne pristojbe (55 kuna)

- Državni zavod za statistiku, 10000 Zagreb, Ilica 3, tel. +385 01/48 06 111, www.dzs.hr

Porezni broj

Nakon registracije kod trgovačkog suda i Državnog zavoda za statistiku slijedi registracija društva pri *ispostavi Porezne uprave prema sjedištu društva*. Podaci se unose izravno u kompjutorski sustav usporedno s unosom u registar obveznika poreza na dobit i poreza na dodanu vrijednost te nije potrebno prilaganje posebnog zahtjeva. Na uvid se daje kopija seta registracije kod trgovačkog suda i Obavijest o

razvrstavanju poslovnog subjekta od Državnog zavoda za statistiku.

- Ministarstvo financija – Porezna uprava, Katančićeva 5, tel. +385 1 45 91 333, fax. +385 1 49 22 583, www.porez.hr

Carinski broj

Ako je tvrtka registrirana za obavljanje poslova međunarodne trgovine, osnivač je dužan od Carinske uprave RH zatražiti carinski broj pod kojim će obavljati vanjskotrgovinsko poslovanje. Uz zahtjev za upis u registar carinskih obveznika prilaže se:

1. kopija rješenja o upisu u sudski registar
2. obavijest o razvrstavanju poslovnog subjekta od Državnog zavoda za statistiku
3. kopija uplatnice o uplati upravne pristojbe (50 kuna)

- Ministarstvo financija - Carinska uprava RH, 10000 Zagreb, Avenija Dubrovnik 11, tel. +385 01 65 56 455, fax. +385 1 65 56 490, www.carina.hr

Mirovinsko osiguranje

Poslodavci, pravne i fizičke osobe, obveznici uplate doprinosa obvezni su dostaviti područnoj jedinici *Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje* prema sjedištu poslodavca u roku od 15 dana od dana početka poslovanja:

- Prijavu M-11 P o početku poslovanja obveznika uplaćivanja doprinosa
- Prijavu M-1 P za svakog novozaposlenog radnika.

Uz prijave se prilažu:

1. rješenja o upisu u sudski registar
 2. obavijest o razvrstavanju poslovnog subjekta od Državnog zavoda za statistiku
- Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, Mihanovićevo 3, 10000 Zagreb, tel. +385 1 45 95 500, fax. +385 1 45 77 105, www.mirovinsko.hr

Zdravstveno osiguranje

Pravne osobe obveznici uplate doprinosa obvezne su prijavu na osnovno zdravstveno osiguranje dostaviti nadležnom područnom uredu Zavoda za zdravstveno osiguranje u roku od 15 dana od dana početka poslovanja. Podnositelj prijave obavezan je podnijeti sljedeće tiskanice:

1. za obveznike uplate doprinosa Prijavu o obvezniku uplate doprinosa – Tiskanica 1
2. za osiguranu osobu Prijavu za osnovno zdravstveno osiguranje – Tiskanica 2
3. za osiguranu osobu – člana obitelji Prijavu za osnovno zdravstveno osiguranje – Tiskanica 3

Uz Tiskanicu 1 i Tiskanicu 2 pravna je osoba obvezna priložiti:

1. rješenje o upisu u sudski registar (na uvid)
2. obavijest o razvrstavanju poslovnog subjekta od Državnog zavoda za statistiku
3. prijavu Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (kopija M-1P i M-11P)

4. dokaz o prebivalištu (uvjerenje MUP-a ili osobna iskaznica)

- Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje, Margaretska 3, 10000 Zagreb, tel. +385 1 48 06 333, fax. +385 1 48 12 606, www.hzzo-net.hr

Rješenje o udovoljavanju minimalnim tehničkim uvjetima

Trgovačko društvo može početi

obavljati djelatnost ili djelatnosti koje čine predmet njegovoga poslovanja nakon što trgovačkom sudu podnese odluku nadležnog upravnog tijela (*županijskog Ureda za gospodarstvo*) kojom se utvrđuje da udovoljava tehničkim, zdravstvenim, ekološkim i drugim uvjetima propisanim za obavljanje te ili tih djelatnosti (odnosi se na poslovne prostorije, opremu i sredstva za rad).

III. PREDSTAVNIŠTVO

Predstavništvo u Hrvatskoj može osnovati strana osoba koja obavlja gospodarsku djelatnost te nacionalna ili međunarodna gospodarska udruga.

Predstavništvo se može osnovati radi istraživanja tržišta, obavljanja promidžbenih i informativnih poslova te radi svoga predstavljanja.

Predstavništvo nema status pravne osobe i smatra se dijelom osnivača. Ono ne može obavljati poslove iz djelatnosti osnivača odnosno ugovarati poslove za osnivača, nego obavlja poslove po nalogu osnivača.

Iznimno predstavništva stranih zračnih prijevoznika mogu obavljati i prodaju prijevoznih dokumenata u skladu s međudržavnim ugovorima koje je sklopila Hrvatska i međunarodnim konvencijama.

Predstavništvo posluje pod tvrtkom osnivača s naznakom da je riječ o predstavništvu. Strana osoba koja ima predstavništvo u Hrvatskoj može osnovati jedan ili više ogranaka tog predstavništva.

Predstavništvo se upisuje u Registar predstavništava stranih osoba u Hrvatskoj, koji se vodi u Ministarstvu gospodarstva, rada i poduzetništva i može početi raditi tek nakon upisa u Registar.

Prijava za upis koju podnosi strana osoba ili njen ovlaštenik opunomoćenik sadržava:

- naziv tvrtke, sjedište i predmet poslovanja osnivača

- sjedište predstavništva u Hrvatskoj
- osnovne podatke o osobi odgovornoj za rad predstavništva (ime, prezime, JMBG, a za strance broj putovnice i država koja ju je izdala)

Uz prijavu se podnosi sljedeća dokumentacija:

- odluka osnivača o osnivanju predstavništva u Hrvatskoj
- isprava o upisu strane osobe u registar koji se vodi u zemlji u kojoj strana osoba ima registrirano sjedište ili drugu valjanu ispravu o osnivanju po propisima zemlje u kojoj osnivač ima registrirano sjedište iz kojih su vidljivi njegov pravni oblik i vrijeme osnivanja
- opis poslova predstavništva
- odluka o imenovanju odgovorne osobe za rad predstavništva (rukovoditelja)
- dokaz o uplaćenju upravnoj pristojbi (1000 kuna)

Dokumenti se predaju u izvorniku i ovjerenom prijevodu na hrvatski jezik, a Ministarstvo gospodarstva upisuje predstavništvo u Registar u roku od 30 dana od dana podnošenja prijave i dokumenata.

Predstavništvo predstavlja osoba koju je strani osnivač imenovao za rukovoditelja predstavništva. Osnivač je dužan prijaviti svaku promjenu podataka radi upisa u Registar. Predstavništvo može za-

pošljivati domaće i strane osobe, a može raditi i bez zaposlenika.

Na radne odnose, plaće i druge uvjete rada hrvatskih državljana - zaposlenika u predstavništvu primjenjuju se odredbe zakona kojima se uređuju radni odnosi u Hrvatskoj. Osnivač je dužan s osobom koju zapošljava potpisati ugovor o radu, kojim se ne mogu utvrditi manja prava i nepovoljniji radni uvjeti od prava i uvjeta utvrđenih zakonom i kolektivnim ugovorom.

Stranci i osobe bez državljanstva koji će raditi u predstavništvu obvezni su pribaviti radnu dozvolu u skladu s posebnim propisima.

Osnivač predstavništva može otvoriti nerezidentni devizni i kunski račun kod banke ovlaštene za poslovanje s inozemstvom. Preko tih računa predstavništvo ne može obavljati naplate i plaćanja (osim predstavništava stranih zračnih prijevoznika), nego osnivač namiruje predstavništvo sredstvima potrebnim za pokriće troškova poslovanja predstavništva.

**Ministarstvo
gospodarstva može
donijeti rješenje o
brisanju predstavništva iz
Registra ako:**

- osnivač donese odluku o zatvaranju predstavništva
- osnivač prestane postojati u

zemlji u kojoj ima sjedište

- ako nema odgovorne osobe, a osnivač ne imenuje novu u roku od dva mjeseca nakon upozorenja Ministarstva
- ne udovoljava uvjetima propisanim Uredbom
- ne pridržava se hrvatskih propisa
- obavlja druge djelatnosti osim predstavljanja stranog osnivača
- je presudom nadležnog suda osnivač kažnjen za privredni prijestup odnosno prekršaj više od dvaput u posljednje dvije godine

Zahtjev za upis predstavništva u Registar podnosi se na adresu:

- **MINISTARSTVO GOSPODARSTVA, RADA I
PODUZETNIŠTVA**
Registar stranih predstavništava
Ulica grada Vukovara 78,
10000 Zagreb
Tel.: 01/ 61 06 111
Fax: 01/ 61 09 111

**Propisi koji se odnose na
osnivanje i rad stranih
predstavništava:**

- *Zakon o trgovini - čl. 53.
(Narodne novine 49/03,
103/03, 170/03)*
- *Uredba o uvjetima za osnivanje
i rad predstavništava stranih
osoba u Republici Hrvatskoj
(Narodne novine 7/97)*

IV. OBRT

Obrtnik je fizička osoba koja samostalno i trajno obavlja jednu ili više gospodarskih djelatnosti radi postizanja dobiti koja se ostvaruje proizvodnjom, prometom ili pružanjem usluga na tržištu. Ta osoba pritom može koristiti i rad drugih osoba.

Ovisno o uvjetima koji moraju biti ispunjeni, obrt može biti slobodan, vezan i povlašten.

Slobodni obrti su oni za koje se ne traži stručna osposobljenost ni majstorski ispit.

Vezani obrti su oni za koje se traži stručna osposobljenost i majstorski ispit. Za obavljanje slobodnog i vezanog obrta potrebna je obrtnica. Obrtnicu izdaje županijski ured odnosno ured Grada Zagreba nadležan prema sjedištu obrta.

Povlašteni obrti su oni koji se obavljaju na osnovi povlastice. Ovisno o vrsti obrta povlasticu izdaje nadležno ministarstvo.

Fizička osoba koja ispunjava uvjete za obavljanje obrta i koja dobije obrtnicu odnosno povlasticu postaje obrtnikom kad se upiše u obrtni registar.

Obrtne registre vode županijski uredi odnosno ured Grada Zagreba. Povlastice se upisuju u registar povlastica koji se vode kod ministarstva nadležnog za izdavanje povlastice.

Propisi koji se odnose na osnivanje obrta:

- *Zakon o obrtu (Narodne novine 49/03)*

V. TRGOVAC POJEDINAC

Trgovac pojedinac fizička je osoba koja samostalno obavlja gospodarsku djelatnost u skladu s propisima o obrtu i upisana je u trgovačkom registru kao trgovac pojedinac. Obrtnik koji ispunjava određene uvjete može se upisati u sudski registar kao trgovac pojedinac. To može zatražiti obrtnik čiji godišnji prihod prelazi 2,000.000 kuna za godinu za koju se utvrđuje taj prihod. Obrtnik čiji godišnji prihod prelazi 15 milijuna kuna dužan je upisati se u sudski registar kao trgovac pojedinac.

Svojstvo trgovca pojedinca stječe se upisom u sudski registar, a

gubi brisanjem iz tog registra. Prijava za upis u sudski registar mora sadržati:

- tvrtku, sjedište i predmet poslovanja trgovca pojedinca
- podatak o godišnjem prihodu
- naziv i broj obrtnog registra u kojem se ta osoba vodi kao obrtnik

Propisi koji se odnose na poslovanje trgovca pojedinca:

- *Zakon o trgovačkim društvima (Narodne novine 111/93, 34/99, 52/00 Odluka Ustavnog suda RH, 118/2003)*

VI. POSEBNE SEKTORSKE DOZVOLE

Za pojedine djelatnosti zakonom je propisano da se mogu obavljati samo na osnovi suglasnosti, dozvole ili drugog akta državnog tijela ili neke institucije. Nema li posebne suglasnosti, društvo se ne može upisati u trgovački registar za obavljanje takve djelatnosti, a prema tome ne smije je ni obavljati.

BANKE

Banke mogu osnovati domaće ili strane fizičke i pravne osobe isključivo kao dionička društva čije dionice glase na ime tako da se na njih primjenjuje glavnina onoga što općenito vrijedi za osnivanje, djelovanje i prestanak svakog dioničkog društva, ako Zakonom o bankama nije drukčije propisano.

Odobrenje za rad

Odobrenje za rad na zahtjev osnivača donosi Hrvatska narodna banka.

Temeljni kapital

Najmanji iznos temeljnoga kapitala koji banka mora imati i uplatiti prije upisa u sudski registar iznosi 40 milijuna kuna.

Podružnica

Strana banka može u Hrvatskoj osnovati podružnicu. Odobrenje za rad podružnice daje Hrvatska narodna banka na temelju zahtjeva strane banke.

Podružnica nema svojstvo pravne osobe, ali može obavljati poslove u skladu s ovlastima banke osnivača, koja i odgovara za sve obveze nastale u Hrvatskoj u vezi s

radom podružnice. Podružnica strane banke u tvrtki obvezno mora u odgovarajućem padežu odnosno obliku sadržati ime banke osnivača, riječ podružnica i naziv mjesta u kojem podružnica ima sjedište.

Predstavništvo

Stana banka može otvoriti u Hrvatskoj svoje predstavništvo koje ne smije obavljati bankovne ni ostale financijske poslove u Hrvatskoj, nego može obavljati samo poslove istraživanja tržišta i predstavljanja banke koja ga osniva. Hrvatska narodna banka odobrava i propisuje posebne uvjete za otvaranje i rad predstavništava te nadzire njihovo poslovanje.

Propisi koji se odnose na osnivanje banaka:

- *Zakon o bankama (Narodne novine 84/02)*
- *Odluka o uvjetima i postupku za osnivanje i rad predstavništava strane banke u Republici Hrvatskoj (Narodne novine 17/03)*

POSLOVI OSIGURANJA

Poslove osiguranja obavljaju u Hrvatskoj društva za osiguranje: dioničko društvo za osiguranje, društvo za uzajamno osiguranje, vlastito društvo za osiguranje i javno društvo za osiguranje.

Odobrenje za rad

Izdavanje odobrenja za rad društva i nadzor, posluje li društvo sukladno Zakonu o osiguranju i drugim propisima, obavlja Direkcija za nadzor društava za osiguranja.

Strane pravne i fizičke osobe mogu same ili s domaćim osobama bez ograničenja osnovati dioničko društvo za osiguranje koje je pretežni pravni subjekt u gospodarskom poslovanju za obavljanje poslova osiguranja. Dva ili više dioničkih društava za osiguranje mogu radi zajedničkog preuzimanja izvanrednih rizika osnovati gospodarsko interesno udruženje za susiguranje i reosiguranje od tih rizika. Na dioničko društvo za osiguranje primjenjuju se općenite odredbe za dionička društva kada neko pitanje nije posebno uređeno Zakonom o osiguranju.

Temeljni kapital

Iznos temeljnoga kapitala, uplaćenog u novcu u domaćoj valuti, ne može biti manji od:

- 15 milijuna kuna ako se društvo osniva za obavljanje poslova životnih osiguranja
- 6 milijuna kuna ako se društvo osniva za obavljanje određenih oblika neživotnih osiguranja
- 18 milijuna kuna ako se društvo osniva za obavljanje više skupina neživotnih osiguranja
- 18 milijuna kuna ako se društvo osniva za obavljanje poslova reosiguranja.

Za imenovanje članova uprave društva potrebna je prethodna suglasnost Ministarstva financija, a na prijedlog Direkcije za nadzor društava za osiguranje.

Podružnica

trano društvo za osiguranje, koje u zemlji svoga sjedišta ima odobrenje za obavljanje poslova osi-

guranja ili reosiguranja, može u Hrvatskoj osnovati podružnicu.

Propisi koji se odnose na osnivanje osiguravajućih društava:

- *Zakon o osiguranju (Narodne novine 46/97, 116/99, 11/02)*

PRIJEVOZ U CESTOVNOM PROMETU

Odobrenje je potrebno za početak obavljanja djelatnosti: (1) u unutarnjem javnom cestovnom prijevozu za linijski prijevoz putnika, slobodni prijevoz putnika, autotaksi prijevoz putnika, prijevoz tereta, (2) u međunarodnom javnom cestovnom prijevozu za linijski prijevoz putnika, slobodni prijevoz putnika, prijevoz tereta, (3) kolodvorske usluge, (4) za otpremničke i agencijske usluge u cestovnom prijevozu.

Odobrenje za početak obavljanja djelatnosti iz točke 1., 3. i 4. izdaju županijski uredi i Grad Zagreb, nadležni za poslove prometa, a odobrenje iz točke 2. Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka, u sjedištu i područnim jedinicama, ako su zadovoljeni uvjeti propisani Zakonom o prijevozu u cestovnom prometu.

- *Zakon o prijevozu u cestovnom prometu (Narodne novine 26/03)*

POSLOVI OVLAŠTENOGA CARINSKOG OTPREMNIKA

Poslove zastupanja u postupku podnošenja carinskih deklaracija o carinski dopuštenom postupanju ili uporabi robe mogu obavljati trgovačka društva ili trgovci pojedinci, koji ispunjavaju propisane uvjete prema Zakonu o uvjetima za obav-

ljanje poslova zastupanja u carinskom postupku i imaju odobrenje Carinske uprave Ministarstva financija.

■ *Zakon o uvjetima za obavljanje poslova zastupanja u carinskom postupku (Narodne novine 92/01)*

POSLOVI DRŽAVNE IZMJERE I KATASTRA NEKRETNINA

Suglasnost za obavljanje poslova državne izmjere i katastra nekretnina izdaje Državna geodetska uprava nakon što su zadovoljeni propisani uvjeti i mjerila za pravne i fizičke osobe.

■ *Zakon o državnoj izmjeri i katastru nekretnina (Narodne novine 128/99)*

■ *Pravilnik o uvjetima i mjerilima za davanje suglasnosti za obavljanje poslova državne izmjere i katastra nekretnina (Narodne novine 26/00)*

PROIZVODNJA I PROMET DUHANA I DUHANSKIH PROIZVODA

Djelatnost obrade duhana, proizvodnje duhanskih proizvoda te prometa duhana i duhanskih proizvoda mogu obavljati pravne osobe koje imaju sjedište u Hrvatskoj i koje su na temelju ispunjavanja uvjeta propisanih Zakonom o duhanu upisane u odgovarajuću upisnik pri Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva.

■ *Zakon o duhanu (NN 69/99)*

PROIZVODNJA I PROMET EKSPLOZIVNIH TVARI ZA GOSPODARSKU UPORABU

Eksplzivne tvari prema Zako-

nu o eksplozivnim tvarima za gospodarsku uporabu su (1) gospodarski eksplozivi, (2) sredstva za paljenje, (3) pirotehnička sredstva, (4) streljivo, (5) baruti, (6) eksplozivne sirovine koje služe za proizvodnju eksplozivnih tvari.

1. Za proizvodnju eksplozivnih tvari suglasnost izdaje Ministarstvo unutarnjih poslova uz pribavljeno mišljenje Ministarstva obrane i Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva.
2. Rješenje za bavljenje prometom eksplozivnih tvari izdaje Ministarstvo unutarnjih poslova.
3. Nabava i prodaja pirotehničkih sredstava za zabavu razreda III. i IV. dopuštena je pravnim i fizičkim osobama koje imaju nabavnu dozvolu Policijske uprave.
4. Poslovima miniranja, koji se odnose na rudarske radove prema Zakonu o rudarstvu, mogu se baviti pravna osobe koje dobiju rješenje za obavljanje takve djelatnosti od Ministarstva unutarnjih poslova.

■ *Zakon o eksplozivnim tvarima za gospodarsku uporabu (Narodne novine 12/94)*

ENERGETSKE DJELATNOSTI

Prema Zakonu o energiji, energetske djelatnosti su:

- (1) proizvodnja, (2) prijenos, (3) distribucija električne energije, (4) opskrba električnom energijom, (5) vođenje elektroenergetskih sustava, (6) organiziranje tržišta elek-

trichnom energijom, (7) dobava, (8) transport, (9) distribucija plina, (10) proizvodnja naftnih derivata, (11) transport nafte naftovodima i dr. oblicima transporta, (12) transport naftnih derivata—produktovodima, (13) trgovina na veliko, (14) trgovina na malo naftnim derivatima, (15) skladištenje nafte i naftnih derivata, (16) proizvodnja toplinske energije, (17) distribucija, (18) opskrba toplinskom energijom, (19) trgovanje, posredovanje i zastupanje na tržištu energije, (20) transport i skladištenje ukapljenog prirodnog plina, (21) trgovina na veliko i malo ukapljenim naftnim plinom, (22) trgovina na veliko ukapljenim prirodnim plinom.

Energetski subjekti mogu početi obavljati energetske djelatnosti samo na osnovi dozvole kojom se dopušta obavljanje te djelatnosti. Dozvolu izdaje Vijeće za regulaciju energetskih djelatnosti po pribavljenom mišljenju Ministarstva gospodarstva.

Dozvola nije potrebna za obavljanje energetskih djelatnosti:

1. proizvodnje električne energije koja se proizvodi isključivo za vlastite potrebe ili se proizvodi u proizvodnim objektima snage do 5MW
2. trgovine na malo naftnim derivatima te za skladištenje nafte i naftnih derivata za vlastite potrebe.

■ *Zakon o energiji (Narodne novine 68/01)*

■ *Zakon o tržištu električne energije (Narodne novine 68/01)*

■ *Zakon o tržištu nafte i naftnih derivata (Narodne novine 68/01)*

ISPITIVANJE PROIZVODA

Sustav ocjenjivanja sukladnosti provodi se radi utvrđivanja sukladnosti proizvoda, procesa i usluga s temeljnim zahtjevima. On obuhvaća ispitivanje, potvrđivanje (certifikaciju), dobavljačevu izjavu o sukladnosti, tehnički nadzor i ovlašćivanje (akreditaciju) laboratorija i pravnih osoba za provedbu potvrđivanja te pravnih osoba za provedbu tehničkog nadzora.

Pravna osoba ili dio pravne osobe te fizička osoba koja provodi ispitivanje u postupku potvrđivanja u smislu Zakona o akreditaciji mora ispunjavati propisane uvjete za provođenje određenih ispitivanja.

Državni zavod za normizaciju i mjeriteljstvo rješenjem utvrđuje koje pravne osobe i laboratoriji ispunjavaju propisane uvjete.

■ *Zakon o akreditaciji (Narodne novine 158/03)*

ZAŠTITA I OČUVANJE KULTURNIH DOBARA

Poslove istraživanja, proučavanja, čuvanja, restauriranja, konzerviranja, održavanja, obnove, korištenja i prometa kulturnim dobrima mogu obavljati specijalizirane pravne i fizičke osobe.

Ministarstvo kulture uz prethodnu suglasnost Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva pravilnikom propisuje uvjete koje mora ispunjavati pravna ili fizička osoba za dobivanje rješenja za obavljanje poslova na zaštiti i očuvanju kulturnih dobara.

- *Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (Narodne novine 69/99, 151/03, 157/03)*

PROMET I PROIZVODNJA LIJEKOVA I MEDICINSKIH SREDSTAVA

Djelatnost ispitivanja, prometa, proizvodnje, izrade i provjere kakvoće lijeka ili medicinskog proizvoda mogu obavljati pravne i fizičke osobe koje ispunjavaju i posebne uvjete koje propisuje ministar zdravlja i socijalne skrbi.

Ministarstvo zdravlja i socijalne skrbi izdaje:

1. Rješenje – proizvodnu dozvolu za proizvodnju lijekova i medicinskih proizvoda,
2. Dozvolu za promet na veliko i malo lijekovima i medicinskim proizvodima (pravne ili fizičke osobe koje imaju odobrenje ministra zdravlja za obavljanje ljekarničke djelatnosti nisu obvezne imati navedenu dozvolu)

- *Zakon o lijekovima i medicinskim proizvodima (Narodne novine 121/03)*

PROMET I PROIZVODNJA VETERINARSKIH LIJEKOVA I VETERINARSKO-MEDICINSKIH PROIZVODA

Za obavljanje djelatnosti proizvodnje, ispitivanja, prometa i provjere kakvoće, djelatnosti i podnošljivosti lijeka, ljekovitih dodataka i veterinarsko-medicinskih proizvoda pravne osobe moraju ispunjavati posebne uvjete. Posebne uvjete za obavljanje djelatnosti propisuje Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva te izdaje rješenje o odobrenju obavljanja djelatnosti.

darstva te izdaje rješenje o odobrenju obavljanja djelatnosti.

- *Zakon o veterinarskim lijekovima i veterinarsko-medicinskim proizvodima (Narodne novine 79/98)*

PROIZVODNJA, REMONT TE PROMET NAORUŽANJA I VOJNE OPREME

Naoružanje i vojnu opremu mogu proizvoditi pravne osobe i fizičke osobe koje su registrirane za proizvodnju posebne namjene i nalaze se na popisu odobrenih proizvođača naoružanja i vojne opreme koje donosi Vlada RH na prijedlog Ministarstva obrane.

Tvrtka ili naziv proizvođača odnosno podružnice proizvođača ne može sadržavati oznaku djelatnosti koja se odnosi na proizvodnju posebne namjene. Proizvođači moraju imati sjedište na području Hrvatske.

Poslove uvoza i izvoza za komercijalne svrhe uz Agenciju Vlade RH mogu obavljati i pravne osobe registrirane za uvoz i izvoz naoružanja i vojne opreme. Dozvole za uvoz namijenjene za potrebe Oružanih snaga i Ministarstva unutarnjih poslova izdaje Ministarstvo obrane odnosno Ministarstvo unutarnjih poslova.

Dozvole za uvoz i izvoz za komercijalne svrhe izdaje Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva uz prethodnu suglasnost Povjerenstva koje čine predstavnici Ministarstva obrane, Ministarstva unutarnjih poslova, Ministarstva vanjskih poslova i Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva.

- *Zakon o proizvodnji, remontu i prometu naoružanja i vojne opreme (Narodne novine 33/02, 173/03)*

PROIZVODNJA I PROMET ORUŽJA I STRELJIVA

Trgovačka društva za proizvodnju oružja mogu osnovati pravne i fizičke osobe pod uvjetima utvrđenima Zakonom o oružju nakon što dobiju-odobrenje za obavljanje djelatnosti.

Odobrenje izdaje Ministarstvo unutarnjih poslova u suglasnosti s Ministarstvom obrane.

Trgovačka društva za proizvodnju streljiva mogu osnovati pravne i fizičke osobe pod uvjetima utvrđenima propisima kojima se uređuje proizvodnja eksplozivnih tvari.

Odobrenje izdaje Ministarstvo unutarnjih poslova.

Trgovačka društva za promet oružja i streljiva mogu osnovati pravne i fizičke osobe pod uvjetima utvrđenima Zakonom o oružju koje za obavljanje takve djelatnosti dobiju odobrenje Ministarstva unutarnjih poslova. Pod prometom oružja i streljiva podrazumijeva se pribavljanje oružja i streljiva radi prodaje, smještaja i čuvanja te njihova prodaja na veliko i malo.

Trgovačka društva za popravljavanje i prepravljavanje oružja mogu osnovati pravne i fizičke osobe pod uvjetima utvrđenima Zakonom o oružju koje za obavljanje takve djelatnosti dobiju odobrenje Ministarstva unutarnjih poslova.

- *Zakon o oružju (Narodne novine 46/97)*

STRUČNI POSLOVI ZAŠTITE OKOLIŠA

Pravne osobe registrirane za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša koje obavljaju poslove u vezi s praćenjem stanja okoliša (monitoring) izrađuju stručne podloge i elaborate zaštite okoliša, stručne poslove pripreme i izrade studije utjecaja na okoliš, obavljaju poslove stručnog obrazovanja radi stjecanja znanja i usavršavanja u provođenju zaštite okoliša mogu početi obavljati djelatnost uz prethodnu suglasnost Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva.

- *Zakon o zaštiti okoliša (Narodne novine 82/94, 128/99)*

STRUČNI POSLOVI PROSTORNOG UREĐENJA

Stručnim poslovima prostornog uređenja smatra se izrada prostornih planova i izrada stručnih podloga za izdavanje lokacijskih dozvola za zahvate u prostoru određene na način propisan Zakonom o prostornom uređenju.

Suglasnost izdaje Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva

- *Zakon o prostornom uređenju (Narodne novine 30/94, 68/98)*
- *Pravilnik o izdavanju suglasnosti za upis u sudski registar pravnih osoba koje obavljaju stručne poslove prostornog uređenja (Narodne novine 127/99)*

POREZNO SAVJETNIŠTVO

Porezno je savjetništvo djelatnost davanja savjeta o poreznim pitanjima, zastupanje u poreznim postupcima pred poreznim tijelima

i izrada poreznih prijava. Uz poslove poreznog savjetništva mogu se obavljati i poslovi vođenja poslovnih knjiga, izrada financijskih izvješća i druge srodne usluge.

Djelatnost poreznog savjetništva u skladu s odredbama Zakona o poreznom savjetništvu mogu obavljati porezni savjetnici kao samostalnu djelatnost te javna trgovačka društva za porezno savjetovanje.

Osobi koja ispunjava opće i posebne uvjete prema navedenom Zakonu odobrenje za rad izdaje Hrvatska komora poreznih savjetnika.

■ *Zakon o poreznom savjetništvu (Narodne novine 127/00)*

REVIZIJA

Revizorske tvrtke mogu obavljati reviziju financijskih izvještaja poduzetnika čije je sjedište u Hrvatskoj, kao i obavljanje usluga s područja računovodstva, poreznog savjetovanja, financijske analize i kontrole.

Strane revizorske tvrtke i revizori mogu obavljati samo zajedničku reviziju s domaćom revizorskom tvrtkom.

Potvrdu o ispunjavanju uvjeta i dozvolu za rad izdaje Ministarstvo financija.

■ *Zakon o reviziji (Narodne novine 90/92)*

RAZMINIRANJE

Rješenje o odobrenju za obavljanje poslova razminiranja donosi Ministarstvo unutarnjih poslova ako su zadovoljeni uvjeti propisani Zakonom o razminiranju.

■ *Zakon o razminiravanju (Narodne novine 19/96, 86/98, 64/00)*

TELEKOMUNIKACIJSKE USLUGE

Pravo obavljanja telekomunikacijskih usluga stječe se na temelju koncesije u skladu s odredbama Zakona o telekomunikacijama. Tko obavlja telekomunikacijske usluge (davatelji javnih govornih usluga, osnovne telekomunikacijske usluge, telekomunikacijske usluge u nepokretnoj mreži) i tko distribuira radijske i televizijske programe putem kabelaške televizije, mora samostalno raspolagati potrebnim kapitalom te pretežitim dijelom potrebne infrastrukture, objekata, instalacija i opreme i poslovnog prostora, što uključuje samostalno raspolaganje na temelju ugovora o najmu, te imati koncesiju Vijeća za telekomunikacije, ovisno o vrsti usluge, i s Vijećem potpisan ugovor o koncesiji odnosno obavljanju djelatnosti.

■ *Zakon o telekomunikacijama (Narodne novine 122/03, 158/03)*

VETERINARSKI POSLOVI

Veterinarsku organizaciju može osnovati pravna i fizička osoba u skladu sa Zakonom o veterinarstvu uz prethodno mišljenje Hrvatske veterinarske komore i ako udovoljava uvjetima propisanim Zakonom.

■ *Zakon o veterinarstvu (Narodne novine 70/97, 105/01, 172/03)*

POSREDOVANJE PRI ZAPOŠLJAVANJU

Poslove u vezi sa zapošljavanjem uz Hrvatski zavod za zapošljavanje

mogu obavljati pravne i fizičke osobe ako zadovoljavaju propisane uvjete i dobiju suglasnost Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva.

- *Zakon o posredovanju pri za- pošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti (Narodne novine 32/02, 86/02, 114/03, 151/03)*

ZAŠTITARSKA DJELATNOST

Zaštitarsku djelatnost mogu obavljati samo javna trgovačka društva i komanditna društva. Osnivač odnosno član društva može biti samo fizička osoba koja ima odobrenje za obavljanje zaštitarske djelatnosti koju izdaje policijska uprava prema mjestu prebivališta. Ministarstvo unutarnjih poslova izdaje odobrenje za obavljanje zaštitarske djelatnosti prema sjedištu trgovačkog društva.

- *Zakon o zaštiti osoba i imovine (Narodne novine 83/96, 96/01, 114/02)*

ZRAČNI PROMET

Prijevoz u javnom zračnom prometu može obavljati pravna osoba registrirana za obavljanje te djelatnosti, koja osim općim uvjetima, udovoljava i uvjetima propisanim Zakonom o zračnom prometu i propisima donesenim na temelju toga zakona.

Zračni prijevoznik u linijskom i povremenom čarter prijevozu može biti trgovačko društvo koje je registrirano u Hrvatskoj, u potpunosti ili većinskom vlasništvu domaće fizičke ili pravne osobe, pod uvjetom da su dvije trećine članova uprave i nadzornog odbora društva hrvatski državljani s prebivalištem u Hrvatskoj. Zračni prijevoznik mora u Hrvatskom registru civilnih zrakoplova imati upisan najmanje jedan zrakoplov odgovarajuće kategorije te udovoljavati gospodarsko-financijskim i drugim uvjetima, ovisno o vrsti prijevoza. Za cjelokupnu problematiku nadležno je Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka.

Za obavljanje drugih komercijalnih djelatnosti u zračnom prometu koje nisu prijevoz osoba ili stvari (npr. zračni prijevoz u svrhu pružanja zdravstvenih usluga, zračni prijevoz za vlastite potrebe), pravna osoba registrirana za obavljanje tih djelatnosti mora imati odgovarajuću opremu, stručno osoblje i mora udovoljavati i drugim uvjetima. Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka izdaje svjedodžbu o sposobnosti.

- *Zakon o zračnom prometu (Narodne novine 132/98)*

VII. VAŽNE INSTITUCIJE I MINISTARSTVA U REPUBLICI HRVATSKOJ

HRVATSKI SABOR

Predsjednik: Vladimir Šeks
Trg Sv. Marka 6-7, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 45 69 222
Fax: +385 (0)1 49 20 384
E-mail: sabor@sabor.hr
www.sabor.hr

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Predsjednik: dr. Ivo Sanader
Potpredsjednici: Jadranka Kosor,
prof.dr. Andrija Hebrang
Trg Sv. Marka 2, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 45 69 222
Fax: +385 (0)1 63 03 023
E-mail: premijer@vlada.hr
www.vlada.hr

MINISTARSTVO FINACIJA

Ministar: Ivan Šuker
Katančićeva 5, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 45 91 333
Fax: +385 (0)1 49 22 583
E-mail: kabinet@mfin.hr
www.mfin.hr

MINISTARSTVO OBRANE

Ministar: Berislav Rončević
Trg kralja Petra Krešimira IV 1, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 45 67 111
Fax: +385 (0)1 45 67 963
E-mail: infor@morh.hr
www.morh.hr

MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA, PROSTORNOG UREĐENJA I GRADITELJSTVA

Ministrica: Marina Matulović-Dropulić
Ul. Republike Austrije 20, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 37 82 444
Fax: +385 (0)1 37 72 822
E-mail: ministrica@mzopu.hr
www.mzopu.hr

MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA

Ministar: dr. Marijan Mlinarić
Savska cesta 39, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 61 22 111
Fax: +385 (0)1 61 22 771
E-mail: pitanja@mup.hr
www.mup.hr

MINISTARSTVO VANJSKIH POSLOVA

Ministar: dr. Miomir Žužul
Trg N. Š. Zrinskog 7-8, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 45 69 964
Fax: +385 (0)1 45 51 795
E-mail:.mvp@mvp.hr
www.mvp.hr

MINISTARSTVO GOŠPODARSTVA, RAĐA I PODUZETNIŠTVA

Ministar: Branko Vukelić
Ul. grada Vukovara 78, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 61 06 111
Fax: +385 (0)1 61 09 111
E-mail: javnost@mingorp.hr
www.mingo.hr

MINISTARSTVO KULTURE

Ministar: mr. Božo Biškupić
Runjaninova 2, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 48 66 666
Fax: +385 (0)1 48 16 755
E-mail: kabinet@min-kulture.hr
www.min-kulture.hr

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I VODNOGA GOSPODARSTVA

Ministar: Petar Čobanković
Ul. grada Vukovara 78, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 61 06 111
Fax: +385 (0)1 61 09 201
E-mail: office@mps.hr
www.mps.hr

**MINISTARSTVO OBITELJI,
BRANITELJA I MEĐUGENERACIJSKE
SOLIDARNOSTI**

Ministrica: Jadranka Kosor
Park Stara Trešnjevka 4, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 36 57 800
Fax: +385 (0)1 36 57 852
E-mail: mobms@mombms.hr
www.mobms.hr

**MINISTARSTVO MORA, TURIZMA,
PROMETA I RAZVITKA**

Ministar: Božidar Kalmeta
Vladimira Nazora 61, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 37 84 500
Fax: +385 (0)1 37 84 550
E-mail: ministar@ws.mmtpr.hr
www.mmtpr.hr

**MINISTARSTVO ZNANOSTI,
OBRAZOVANJA I ŠPORTA**

Ministar: dr. Dragan Primorac
Trg hrvatskih velikana 6, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 45 69 000
Fax: +385 (0)1 45 69 290
E-mail: ured@mzos.hr
www.mzos.hr

MINISTARSTVO PRAVOSUĐA

Ministrica: Vesna Škare-Ožbolt
Ul. Republike Austrije 14, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 37 10 666
Fax: +385 (0)1 37 10 772
E-mail: vdovranic@pravosudje.hr
www.pravosudje.hr

**MINISTARSTVO ZDRAVSTVA I
SOCIJALNE SKRBI**

Ministar: prof.dr. Andrija Hebrang
Ksaver 200a, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 46 07 555
Fax: +385 (0)1 46 77 091
E-mail: andrija.hebrang@miz.hr
www.miz.hr

**MINISTARSTVO EUROPSKIH
INTEGRACIJA**

Ministrica: mr. Kolinda Grabar-Kitarović
Petretičev trg 2, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 45 69 335
Fax: +385 (0)1 45 99 444
E-mail: info@mei.hr
www.mei.hr

HRVATSKA NARODNA BANKA

Trg hrvatskih velikana 3, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 45 64 555
Fax: +385 (0)1 45 50 726
E-mail: info@hnb.hr
www.hnb.hr

**DRŽAVNA AGENCIJA ZA OSIGURANJE
ŠTEDNIH ULOGA I SANACIJU BANAKA**

Jurišićeva 1, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 48 13 222
Fax: +385 (0)1 48 19 107
E-mail: dab@dab.hr
www.dab.hr

**HRVATSKA BANKA ZA OBNOVU I
RAZVITAK**

Trg. J. J. Strossmayera 9, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 45 91 666
Fax: +385 (0)1 45 91 721
E-mail: ured-uprave@hbor.hr
www.hbor.hr

**HRVATSKA AGENCIJA ZA MALO
GOSPODARSTVO**

Ilica 49, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 48 46 622
Fax: +385 (0)1 48 46 612
E-mail: hamag@hamag.hr
www.hamag.hr

KOMISIJA ZA VRIJEDNOSNE PAPIRE

Bogovićeva 1a, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 48 86 740
Fax: +385 (0)1 48 11 507
E-mail: info@crosec.hr
www.crosec.hr

**AGENCIJA ZA ZAŠTITU TRŽIŠNOG
NATJECANJA**

Savska cesta 41, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 61 76 448
Fax: +385 (0)1 61 76 450
E-mail: agencija.ztn@crocompet.hr
www.crocompet.hr

**DRŽAVNI ZAVOD ZA INTELEKTUALNO
VLASNIŠTVO**

Ul. grada Vukovara 78, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 61 06 105
Fax: +385 (0)1 61 12 017
E-mail: ipo.croatia@patent.htnet.hr
www.dziv.hr

DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU

Ilica 3, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 48 06 111
Fax: +385 (0)1 48 17 666
E-mail: stat.info@dzs.hr
www.dzs.hr

**DRŽAVNI ZAVOD ZA NORMIZACIJU I
MJERITELJSTVO**

Ul. grada Vukovara 78, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 61 06 111
Fax: +385 (0)1 61 09 324
E-mail: pisarnica@dznm.hr
www.dznm.hr

UPRAVA VODNOGA GOSPODARSTVA

Ul. grada Vukovara 220, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 63 07 333
Fax: +385 (0)1 61 51 821
E-mail: duv@voda.hr
www.duv.hr

DRŽAVNA GEODETSKA UPRAVA

Gruška 20, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 61 57 390
Fax: +385 (0)1 61 57 389
E-mail: zeljko.bacic@dgu.hr
www.dgu.hr

DRŽAVNI INSPEKTORAT

Ul. grada Vukovara 78, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 61 06 111
Fax: +385 (0)1 61 09 115
E-mail: info@dirh.hr
www.inspektorat.hr

**HRVATSKI ZAVOD ZA MIROVINSKO
OSIGURANJE**

Mihanovićeveva 3, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 45 95 500
Fax: +385 (0)1 45 97 168
www.mirovinsko.hr

HRVATSKI ZAVOD ZA ZAPOSŁJAVANJE

Radnička cesta 1, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 61 84 606
Fax: +385 (0)1 61 26 039
E-mail: hzz@hzz.hr
www.hzz.hr

FINANCIJSKA AGENCIJA

Koturaška 43, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 63 04 311
Fax: +385 (0)1 63 04 267
E-mail: info@fina.hr
www.fina.hr

HRVATSKI FOND ZA PRIVATIZACIJU

Lučićeva 6, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 45 69 111
Fax: +385 (0)1 45 69 290
E-mail: investcroatia@hfp.hr
www.hfp.hr

HRVATSKI HIDROGRAFSKI INSTITUT

Zrinsko-Frankopanska 161, 21000 Split
Tel.: +385 (0)21 36 18 40
Fax: +385 (0)21 34 72 42
E-mail: office@hhi.hr
www.hhi.hr

**HRVATSKA INOFRMACIJSKO-
DOKUMENTACIJSKA REFERALNA
AGENCIJA**

Trg maršala Tita 3, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 48 55 827
Fax: +385 (0)1 48 55 655
E-mail: ured@hidra.hr
www.hidra.hr

DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

Tkalčićeva 19, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 48 13 292
Fax: +385 (0)1 48 13 304
E-mail: revizija@revizija.hr
www.revizija.hr

TRGOVAČKI SUDOVI

TRGOVAČKI SUD U BJELOVARU

Ivše Lebovića 42, 43000 Bjelovar

Tel.: +385 (0)43 24 44 09

Fax : +385 (0)43 24 44 08

TRGOVAČKI SUD U KARLOVCU

Trg Josipa Broza Tita 1, 47000 Karlovac

Tel.: +385 (0)47 60 61 49

Fax : +385 (0)47 41 53 03

TRGOVAČKI SUD U OSIJEKU

Zagrebačka 2, 31000 Osijek

Tel.: +385 (0)31 20 76 00

Fax : +385 (0)31 20 76 06

TRGOVAČKI SUD U RIJECI

Zadarska 1, 51000 Rijeka

Tel.: +385 (0)51 21 32 11

Fax: +385 (0)51 21 20 22

TRGOVAČKI SUD U SLAVONSKOM BRODU

Trg pobjede bb, 35000 Slavonski Brod

Tel.: +385 (0)35 21 74 00

Fax: +385 (0)35 41 02 89

TRGOVAČKI SUD U SPLITU

Gundulićeva 29, 21000 Split

Tel.: +385 (0)21 39 39 99

Fax : +385 (0)21 34 72 71

TRGOVAČKI SUD U VARAŽDINU

Braće Radića 2, 42000 Varaždin

Tel.: +385 (0)42 21 46 60

Fax: +385 (0)42 21 47 43

TRGOVAČKI SUD U ZAGREBU

Petrinjska 8, 10000 Zagreb

Tel.: +385 (0)1 48 97 222

Fax: +385 (0)1 49 20 871

KOMORE

HRVATSKA ODVJETNIČKA KOMORA

Koturaška 53, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0) 1 61 71 270
Fax: +385 (0) 1 61 70 686
E-mail: odvjetnicka.komora@odvj-komora.hr
www.odvj-komora.hr

HRVATSKA OBRTNIČKA KOMORA

Ilica 49/II, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0) 1 48 06 666
Fax: +385 (0) 1 48 46 610
E-mail: hok@hok.hr
www.hok.hr

HRVATSKA JAVNOBILJEŽNIČKA KOMORA

Račkoga 10/II, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0) 1 45 56 566
Fax: +385 (0) 1 45 51 544
E-mail: hjk@hjk.hr
www.hjk.hr

HRVATSKA GOSPODARSKA KOMORA

Rooseveltovc trg 2, p.p. 630, 10 000 Zagreb

Tel.: +385 (0) 1 45 61 555

Fax: +385 (0) 1 48 28 380

Besplatni info telefon: 0800 1852

E-mail: hgk@hgk.hr

www.hgk.hr, www.biznet.hr

Predsjednik: Nadan Vidošević

Tel.: +385 (0) 1 45 61 712, 45 61 713

Fax: +385 (0) 1 48 28 365

E-mail: predsjednik@hgk.hr

Pročelnica Ureda predsjednika:

Zdenka Peternel

Tel.: +385 (0) 1 45 61 712, 45 61 713

Fax: +385 (0) 1 48 28 365

E-mail: zpeternel@hgk.hr

Glavni tajnik: Martina Velnić

Tel.: +385 (0) 1 45 61 712, 45 61 713

Fax: + 385 (0) 1 48 28 380

E-mail: gltajnik@hgk.hr

Županijske komore i predstavništva HGK

Županijska komora Bjelovar

Preradovićevea 4/I, 43000 Bjelovar

Predsjednik: Ivan Krolo

Poslovni tajnik: Marijan Matuš

Tel.: +385 (0)43 24 20 55

Fax: +385 (0)43 24 19 08

E-mail: hgkbj@hgk.hr

Županijska komora Dubrovnik

Pera Čingrije 6, 20000 Dubrovnik

Predsjednik: Ivo Grković

Poslovni tajnik: Davorka Palinić

Tel.: +385 (0)20 41 20 44, 41 13 76

Fax: +385 (0)20 41 20 44

E-mail: hgkdu@hgk.hr

Županijska komora Čakovec

Ivana Gorana Kovačića 2, 40000 Čakovec

Predsjednik: Stjepan Žerjav

Poslovni tajnik: Leo Begović

Tel.: +385 (0)40 31 11 60

Fax: +385 (0)40 31 11 61

E-mail: hgkck@hgk.hr

Županijska komora Karlovac

Kralja Tomislava 19b, 47000 Karlovac

Predsjednik: Zlatko Kuzman

Poslovni tajnik: Damir Furdek

Tel.: +385 (0)47 61 21 11

Fax: +385 (0)47 61 47 20

E-mail: hgkka@hgk.hr

Županijska komora Koprivnica

Josipa Vargovića 1/I, 48000 Koprivnica
Predsjednik: Miroslav Vitković
Poslovni tajnik: Krunoslav Vitelj
Tel.: +385 (0)48 62 28 16; 62 28 17
Fax: +385 (0)48 62 28 18
E-mail: hgkcc@hgk.hr

Županijska komora Krapina

Trg Ljudevita Gaja 5, 49000 Krapina
Predsjednik: Ivica Cerovečki
Poslovni tajnik: Mirjana Košec
Tel.: +385 (0)49 37 18 84; 37 18 85
Fax: +385 (0)49 37 18 83
E-mail: hgkkr@hgk.hr

Županijska komora Osijek

Europska avenija 13, 31000 Osijek
Predsjednik: Zoran Kovačević
Poslovni tajnik: Katarina Pekanov
Tel.: +385 (0)31 22 38 00
Fax: +385 (0)31 22 38 24
E-mail: hgkos@hgk.hr

Županijska komora Otočac

Ul. kralja Zvonimira 16, 53220 Otočac
Predsjednik: Joso Brajković
Poslovni tajnik: Milan Kranjčević
Tel.: +385 (0)53 77 33 07
Fax: +385 (0)53 77 10 01
E-mail: hgkot@hgk.hr

Županijska komora Požega

Sv. Florijana 13, 34000 Požega
Predsjednik: Mario Včelik
Poslovni tajnik: Marija Rehnicher
Tel.: +385 (0)34 27 32 60;
Fax: +385 (0)34 27 33 60
E-mail: hgkpz@hgk.hr

Županijska komora Pula

Carrarina 5, 52000 Pula
Predsjednik: Šime Vidulin
Poslovni tajnik: Jasna Jaklin Majetić
Tel.: +385 (0)52 21 46 88;
Fax: +385 (0)52 21 18 75
E-mail: hgkpu@hgk.hr

Županijska komora Rijeka

Bulevar oslobođenja 23, 51000 Rijeka
Predsjednik: Josip Stanković
Poslovni tajnik: Ingrid Stanković
Tel.: +385 (0)51 20 91 11, 20 91 08
Fax: +385 (0)51 21 60 33
E-mail: hgkri@hgk.hr

Županijska komora Sisak

Kranjčevićeva 16, 44000 Sisak
Predsjednik: Antun Bobetko
Poslovni tajnik: v.d. Brankica Grd
Tel.: +385 (0)44 52 25 83
Fax: +385 (0)44 52 15 31
E-mail: hgksk@hgk.hr

Županijska komora Slavonski Brod

Trg pobjede 31/2, 35000 Slavonski Brod
Predsjednik: Zdravko Sočković
Poslovni tajnik: Krešimir Rudec
Tel.: +385 (0)35 44 85 83
Fax: +385 (0)35 44 85 91
E-mail: hgksb@hgk.hr

Županijska komora Split

Obala A. Trumbića 4, 21000 Split
Predsjednik: Jadranka Radovanić
Poslovni tajnik: Katija Buličić
Tel.: +385 (0)21 32 11 00
Fax: +385 (0)21 34 69 56
E-mail: hgkst@hgk.hr

Županijska komora Šibenik

Dr. fra Jerolima Milete 31, 22000 Šibenik
Predsjednik: Petar Škender
Poslovni tajnik: Zdenko Zjačić
Tel.: +385 (0) 22 31 16 00
Fax: +385 (0)22 31 16 10
E-mail: hgksi@hgk.hr

Ured HGK za područje posebne državne skrbi Knin

Tuđmanova 22, 22300 Knin
Voditelj: Josip Laća
Tel.: +385 (0) 22 66 20 86
Fax: +385 (0) 22 66 20 99
E-mail: hrv-gospodarska-komora@si.htnet.hr

Županijska komora Varaždin

Preradovićeva 17/II, 42000 Varaždin
Predsjednik: Čedomir Cesarec
Poslovni tajnik: Snježana Marcuiš
Tel.: +385 (0)42 40 54 08
Fax: +385 (0)42 40 54 01
E-mail: hgkvz@hgk.hr

Županijska komora Virovitica

Trg kralja Tomislava 6, 33000 Virovitica
Predsjednik: Ivan Slamić
Poslovni tajnik: Milan Vandura
Tel.: +385 (0)33 72 51 50
Fax: +385 (0)33 72 21 50
E-mail: hgkvi@hgk.hr

Županijska komora Vukovar

Zmajeva ul. 1, 32000 Vukovar
Predsjednik: Vinka Ivanković
Poslovni tajnik: Ivan Marjanović
Tel.: +385 (0)32 44 11 55, 44 11 57
Fax: +385 (0)32 44 14 63
E-mail: hgkvu@hgk.hr

Županijska komora Zadar

Špire Brusine 16, 23000 Zadar
Predsjednik: Dario Jurin
Poslovni tajnik: Denis Ikić
Tel.: +385 (0)23 21 17 47
Fax: +385 (0)23 21 39 23
E-mail: hgkzd@hgk.hr

Komora Zagreb

Draškovićeva 45, 10000 Zagreb
Predsjednik: Zlatan Fröhlich
Poslovni tajnik: Mladen Stević
Šef kabineta: Suzana Drapić
Tel.: +385 (0)1 46 06 777
Fax: +385 (0)1 46 06 803
E-mail: hgkzg@hgk.hr
www.zg.hgk.hr

Predstavništvo HGK u Bruxellesu

Av. des Arts 50, B-1000 Bruxelles
Predstavnik: Dragica Martinović
Tel.: +32 2 512 18 90
Fax: +32 2 512 17 85
E-mail: cce.brussels@skynet.be

Predstavništvo HGK u BiH

Ćemaluša 4, 33000 Sarajevo
Direktor: Radoslav Tuka
Tel.: +387 33 44 57 41, 44 57 46
Fax: +387 33 44 57 38
E-mail: hgk.sa@bih.net.ba

**Predstavništvo HGK u BiH –
Poslovnica Mostar**

Mile Budaka 63, 36000 Mostar
Voditelj: Zulfo Robović
Tel.: +387 36 32 80 79
Fax: +387 36 32 80 80
E-mail: hgk-mostar@tel.net.ba

**Predstavništvo HGK u BiH –
Poslovnica Banja Luka**

Masarykova 15, 51000 Banja Luka, BiH
Voditelj: Nikola Gabelić
Tel.: +387 51 30 85 45
Fax: +387 51 31 81 81
E-mail: hgkbl@hgk.hr

Predstavništvo HGK na Kosovu

Fehmi Agani 69-B1/A, 38000 Priština
Direktorica: Ilirijana Shehu
Tel.: +381 38 24 33 99
Fax: +381 38 24 33 98
E-mail: pkosovo@hgk.hr

Predstavništvo HGK u Srbiji

Resavska 34, 11000 Beograd
Direktor: Goran Masnec
Tel.: + 381 11 32 26 101, 30 30 268,
30 30 346
Fax: + 381 11 3030 348
E-mail: hgkyu@eunet.yu

Predstavništvo HGK u Crnoj Gori

Stari Grad 390, 85330 Kotor
Direktor: Damir Pinjatić
Tel.: +381 82 322 100
Fax: +381 82 322 038
e-mail: hgkkotor@hgk.hr

Nakladnik: Hrvatska gospodarska komora

Za izdavača: Nadan Vidošević

Osoba za kontakt: Lidija Švaljek

Redaktura: Snježana Matek-Sačer

Dizajn i priprema za tisak: GENS 94, Zagreb

Tisak: INTERGRAFIKA, Zagreb

2004., HGK, Zagreb

www.hgk.hr

www.biznet.hr

Besplatni info telefon: 0800 1852

ISBN 953-6207-41-9